

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 3 lipca 2009 r.

DOLiS/DEC-595/09

dot. DOLiS-440-64/09

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5, art. 25 ust. 1, art. 32 ust. 1 pkt 1-5a oraz art. 33 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi x na przetwarzanie jego danych przez Bank i Kancelarię Prawną,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga x (zwanego dalej Skarżącym) na brak odpowiedzi ze strony Banku (zwanego dalej Bankiem) na jego pismo z dnia 23 grudnia 2008 r. przesłane „celem uzyskania odpowiedzi na nurtujące mnie pytanie”. Skarżący wskazał, iż Bank w dniu 23 kwietnia 2008 r. na podstawie umowy o przelewie wierzytelności sprzedał jego dług Kancelarii Prawnej (zwanej dalej Kancelarią). Skarżący wniósł o przeprowadzenie czynności sprawdzających w opisaney przez niego sprawie i „pomoc w zakresie możliwości otrzymania od Banku danych, które przysługują mi z mocy art. 32, 33 i 25 ustawy”. Skarżący wskazał, m.in. iż chce »poznać termin ewentualnego przetargu, czas i miejsce w którym się odbywał, gdzie było ogłoszenie na ten temat, oraz warunki, które stawiane były osobom, lub instytucjom występującym o wykup długu. Jeżeli nie przeprowadzono procedury przetargowej, to proszę o podanie przyczyn. Istotne jest, kto poinformował Kancelarię o moim długu wobec Banku i czy nie uczyniono tego z naruszeniem przepisów prawa«. Skarżący swój wniosek uzasadnił tym, iż istnieje wiele powodów, aby przypuszczać, że umowa cesji została zawarta wbrew obowiązującym przepisom. W piśmie z dnia 17 lutego 2009 r. Skarżący poinformował o otrzymaniu pisma Banku z dnia 22 stycznia 2009 r., stanowiącego odpowiedź na złożony przez niego wniosek, wskazując jednocześnie, iż zostało ono przesłane po terminie, a ponadto nie zawiera odpowiedzi na zadane przez niego pytania. W związku z powyższym Skarżący wniósł o podjęcie stosownych działań, które doprowadzą do uzyskania odpowiedzi na postawione pytania.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił w toku przeprowadzonego w przedmiotowej sprawie postępowania wyjaśniającego następujący stan faktyczny :

1. W dniu 3 listopada 1999 r. pomiędzy Skarżącym, jako posiadaczem konta a Bankiem została zawarta umowa o kredyt odnawialny. W późniejszym terminie na wniosek Banku - w związku z powyższą umową - wszczęto wobec Skarżącego postępowanie egzekucyjne, zakończone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym z dnia 28 lutego 2008 r., umarzającym postępowanie egzekucyjne ze względu na bezskuteczność egzekucji.
2. W dniu 18 kwietnia 2008 r. Kancelaria złożyła Bankowi ofertę nabycia wierzytelności. W wyniku podjętych negocjacji w dniu 23 kwietnia 2008 r. została zawarta umowa o przelew wierzytelności i nastąpiła zapłata za dług Skarżącego. W związku z zawarciem umowy Bank przekazał Kancelarii: umowę o kredyt odnawialny z dnia 3 listopada 1999 r., aneks nr 1 do umowy kredytowej oraz wyrok Sądu Okręgowego z dnia 18 lutego 2004 r., zasądzający od Skarżącego na rzecz Banku kwotę główną należności wraz z odsetkami. Z wyjaśnień złożonych przez Bank wynika, że przekazano na rzecz Kancelarii dane osobowe Skarżącego w zakresie m.in. imienia i nazwiska, numeru PESEL, numeru dowodu osobistego, adresu zamieszkania, jako niezbędne dla realizacji umowy i przeprowadzenia skutecznej windykacji zadłużenia przez nowego wierzyciela.
3. Pismem z dnia 22 grudnia 2008 r. Skarżący, powołując się na art. 25, 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych, wystąpił do Banku o przekazanie »treści materiałów dotyczących zawarcia umowy cesji wierzytelności na rzecz spółki cywilnej, nie prowadzącej działalności windykacyjnej, oraz wskazania źródła informacji o moim zadłużeniu wobec banku, które było podstawą do rozpoczęcia negocjacji z kancelarią
4. Pismem z dnia 22 stycznia 2009 r. Bank poinformował Skarżącego, iż żądanie wynikające z art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych jak również wniosek o „wskazanie źródła informacji” o jego zadłużeniu wobec Banku, powinny zostać skierowane do Kancelarii. Bank poinformował również Skarżącego, iż na podstawie powołanych przez niego przepisów ustawy o ochronie danych osobowych nie zachodzą przesłanki do udostępnienia żądanych przez niego materiałów objętych tajemnicą bankową, zawierających informacje o przebiegu negocjacji, które są poufne i mogą być przedmiotem udostępnienia jedynie między Bankiem a Kancelarią.
5. Z wyjaśnień złożonych w sprawie przez Kancelarię wynika, iż dane osobowe Skarżącego przetwarzane są „w celu realizacji praw przysługujących Mandantom kancelarii w toku postępowań sądowych”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, iż w zakresie kompetencji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych nie leży ocena, czy umowa cesji wierzytelności została zawarta zgodnie z obowiązującym prawem. Powyższe zagadnienie dotyczy ważności umowy i jako takie podlega ocenie przed sądem powszechnym. Zasadne w tym miejscu jest powołanie uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 139/05 w którym stwierdzono, iż „ocena dopuszczalności, skuteczności, czy

też ważności umowy przelewu należy do sądów powszechnych, ewentualnie w niektórych jej aspektach, może być również przedmiotem zainteresowań Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Jest to aspekt cywilnoprawny tej sprawy, który nie może być przedmiotem zainteresowań organu administracji publicznej. Oznacza to, że przedmiotem kontroli Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, zgodnie z art. 12 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych, powinna być jedynie zgodność przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych. (...) GODO nie jest natomiast uprawniony do badania dopuszczalności umowy przelewu wierzytelności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego, przekazującej dane osobowe (...) gdyż w tym przypadku organ administracji publicznej, jakim niewątpliwie jest GODO, wykracza poza swoje ustawowo określone kompetencje”.

Zauważyć jednakże należy, iż wskazywany przez Skarżącego fakt, iż Kancelaria jest spółką cywilną i nie posiada w zakresie swojej działalności windykacji należności, nie daje podstaw, aby sądzić, iż nie jest możliwe przekazanie dotyczącej Skarżącego wierzytelności w drodze umowy zawartej w oparciu o przepisy art. 509 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.), zwanej dalej Kc, a co za tym idzie wskazanie na przepis art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą – stanowiący, iż przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą - jako przesłankę dopuszczającą udostępnienie danych osobowych Skarżącego przez Bank na rzecz Kancelarii. Art. 509 Kc stanowi, iż wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (§ 1). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). Przepis powyższy nie ogranicza możliwości przeniesienia wierzytelności wyłącznie do podmiotów zajmujących się profesjonalnie prowadzeniem działalności w zakresie windykacji czy też do podmiotów posiadających określoną formę prawną.

Jednakże, mając na uwadze, iż w wyniku zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności przez Bank doszło do udostępnienia informacji na temat Skarżącego, stanowiących tajemnicę bankową w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.), przy ocenie zgodności z prawem udostępnienia danych osobowych Skarżącego należy również wziąć pod uwagę przepisy powyższej ustawy. Zgodnie z art. 104 ust. 2 pkt 4 Prawa bankowego obowiązek zachowania tajemnicy bankowej nie dotyczy przypadków, w których udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do zawarcia i wykonywania umów sprzedaży wierzytelności zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych. Poprzez przepisy odrębne należy rozumieć obowiązujące w czasie zawarcia umowy przelewu wierzytelności przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 218, poz. 2147 ze zm.). Zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 2 lit b załącznika nr 1 „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych” do ww. rozporządzenia w przypadku ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych ekspozycje kredytowe „stracone” -

obejmują ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy, ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego, ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony. W okolicznościach niniejszej sprawy należy mieć na uwadze, że zarówno z wyjaśnień Banku złożonych w toczącym się postępowaniu, jak i z treści skierowanego do Skarżącego pisma z dnia 22 stycznia 2009 r., wynika, iż Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Tym samym wierzytelność, której dotyczy niniejsze postępowanie należy zaliczyć się do kategorii straconych. Wobec powyższego uznać należy, że w niniejszej sprawie istniała przesłanka, o której mowa w art. 104 ust. 2 pkt 4 Prawa bankowego, wyłączająca obowiązek zachowania tajemnicy bankowej i przekazanie danych osobowych Skarżącego przez Bank na rzecz Kancelarii znajduje uzasadnienie w art. 23 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy, który stanowi, iż za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, uważa się w szczególności dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Mając na uwadze kwestię wypełnienia przez Bank obowiązku informacyjnego, Generalny Inspektor stoi na stanowisku, iż informacji dotyczących zawarcia umowy przelewu wierzytelności, których pozyskania żąda Skarżący, nie można uzyskać od Banku opierając się na przepisach ustawy nakładających na administratorów danych obowiązek udzielenia informacji na temat przetwarzania danych osobowych tj. na art. 24 ust. 1, art. 25 ust. 1 i art. 33 ust. 1 ustawy.

Szczególnie niezasadne jest powoływanie się przez Skarżącego w kierowanym do Banku wniosku na art. 25 ust. 1 ustawy. Należy zauważyć, że stanowi on, iż w przypadku zbierania danych osobowych nie od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę, bezpośrednio po utrwaleniu zebranych danych o wymienionych w tym przepisie okolicznościach. Mając na uwadze, że Bank zebrał dane od samego Skarżącego w celu wykonania zawartych z nim umów, stwierdzić należy, iż przepis powyższy nie może mieć zastosowania do Banku.

Z kolei przepis art. 24 ust. 1 ustawy, który ma zastosowanie w stosunkach między Bankiem a Skarżącym stanowi, iż w przypadku zbierania danych osobowych od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę o adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - o miejscu swojego zamieszkania oraz imieniu i nazwisku (pkt 1), celu zbierania danych, a w szczególności o znanych mu w czasie udzielania informacji lub przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych (pkt 2), prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania (pkt 3), dobrowolności albo obowiązku podania danych, a jeżeli taki obowiązek istnieje, o jego podstawie prawnej (pkt 4). Zakres informacji, do udzielenia których jest obowiązany administrator danych na podstawie powyższego przepisu nie daje możliwości uzyskania informacji, o które wnosił Skarżący, a ponadto realizacja obowiązku o którym mowa powyżej nie następuje na wniosek osoby, której dotyczą, lecz powinna mieć miejsce jednorazowo, przed zebraniem danych.

Natomiast w kwestii powołania się Skarżącego na art. 33 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy, należy zauważyć, że zakres informacji, do przekazania których jest zobligowany

administrator danych na wniosek osoby, której dane są przetwarzane został określony w powyższych przepisach w sposób wyraźny. I tak, zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy, na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie jej danych osobowych, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a, a w szczególności podać w formie zrozumiałej jakie dane osobowe zawiera zbiór (pkt 1), w jaki sposób zebrano dane (pkt 2), w jakim celu i zakresie dane są przetwarzane (pkt 3), w jakim zakresie oraz komu dane zostały udostępnione (pkt 4). Natomiast art. 32 ust. 1 ustawy stanowi, iż każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska (pkt 1), uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze (pkt 2), uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych (pkt 3), uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie tajemnicy państwowej, służbowej lub zawodowej (pkt 4), uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane (pkt 5), uzyskania informacji o przesłankach podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 26a ust. 2 (pkt 5a).

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przychylił się do stanowiska Banku zawartego w treści udzielonej Skarżącemu odpowiedzi, z którego wynika, iż w oparciu o powoływane przez Skarżącego przepisy ustawy o ochronie danych osobowych brak jest możliwości zrealizowania jego wniosku o przekazanie „treści materiałów dotyczących zawarcia umowy”. W szczególności należy zwrócić uwagę, iż powyższe przepisy umożliwiają dostęp do treści danych dotyczących osoby fizycznej (art. 32 ust. 1 pkt 3), nie zaś „treści materiałów dotyczących zawarcia umowy”. Treść danych oznacza podanie danych osobowych w sposób konkretny. Doktryna wskazuje, iż przekazać należy również informacje odnoszące się do kontekstu przetwarzania danych, a powstające w wyniku działalności administratora danych, przykładowo, jeżeli imię i nazwisko kredytobiorcy są przetwarzane wraz z danymi osób zaliczonych do grupy kredytobiorców podwyższonego ryzyka, to wnioskodawca powinien być o tym poinformowany (por. Andrzej Drozd Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Wzory pism i przepisy. Wydanie III. Warszawa 2007, s. 226). Zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych żądanie przekazania „treści materiałów dotyczących zawarcia umowy” nie tylko wykracza poza powyższy zakres, ale również wskazuje, iż zamiarem Skarżącego było uzyskanie dostępu do dokumentów dotyczących przebiegu negocjacji oraz zawarcia umowy pomiędzy Bankiem a Kancelarią. Wobec tego wskazać należy, że przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie przyznają Generalnemu Inspektorowi kompetencji w zakresie podejmowania rozstrzygnięć, których przedmiotem jest nakaz udostępnienia dokumentów. Również żaden z przepisów ustawy nie upoważnia osoby, której dane dotyczą, do żądania od administratora danych udostępnienia dokumentów zawierających jego dane. Osoba może bowiem skutecznie dochodzić od administratora wyłącznie udostępnienia informacji

na temat jej danych, co nie jest tożsame z żądaniem udostępnienia dokumentów zawierających te dane. Powyższe stanowisko potwierdzają powoływane powyżej regulacje zawarte w przepisach ustawy a dotyczące uprawnień osoby w związku z przetwarzaniem jej danych. Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych. W przypadku wystąpienia do administratora danych z żądaniem udostępnienia danych, bądź też z żądaniem podania przez administratora w powszechnie zrozumiałej formie treści danych osobowych, nie oznacza to obowiązku udostępnienia przez administratora dokumentów zawierających żądane dane osobowe. Administrator danych jest bowiem zobowiązany wyłącznie do udostępnienia danych osobowych, a nie do udostępniania dokumentów zawierających te dane. Powyższy pogląd został potwierdzony w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 10 października 2005 r. sygn. akt II SA/Wa 825/05 w którym stwierdzono, że „w ustawie o ochronie danych osobowych brak jest przepisów obligujących administratora do udostępnienia dokumentów zawierających dane osobowe”.

Odnosnie żądania przez Skarżącego wskazania źródła informacji o jego zadłużeniu wobec Banku, które było podstawą do rozpoczęcia negocjacji z Kancelarią, zauważyć należy, że w tym zakresie Skarżący uzyskał odpowiedź od Banku. Bank w piśmie z dnia 22 stycznia 2009 r. zarekomendował Skarżącemu zwrócenie się w tej kwestii bezpośrednio do Kancelarii. Z powyższego wynika, że Bank nie posiadał informacji o przekazanie której wnosił Skarżący, ale wskazał podmiot, który ją powinien posiadać. Należy wziąć pod uwagę, że ze złożonych przez Bank wyjaśnień wynika, iż z ofertą zakupu dotyczącej Skarżącego wierzytelności wystąpiła Kancelaria. Wobec tego Bank nie mógł przekazać informacji, które były w posiadaniu innego administratora danych i nie można mu zarzucić nie udzielenia odpowiedzi na zadane pytanie, co podnosi Skarżący.

Podsumowując, w ustalonym w trakcie postępowania stanie faktycznym istniały przesłanki dopuszczające możliwość udostępnienia danych osobowych Skarżącego przez Bank na rzecz Kancelarii, żądanie przekazania Skarżącemu »treści materiałów dotyczących zawarcia umowy cesji wierzytelności na rzecz spółki cywilnej, nie prowadzącej działalności windykacyjnej» nie może być wypełnione na gruncie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, natomiast odpowiedź Banku udzielona na zapytanie Skarżącego dotyczące wskazania informacji o jego zadłużeniu wobec Banku, które było podstawą do rozpoczęcia negocjacji z Kancelarią jest odpowiedzią pełną.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z art. 127 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).